

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia Direktyvos [2014/24/ES](#) 67 straipsnio 1 dalies, Direktyvos [96/71/EB](#), [SESV](#) 56 straipsnio ir [Chartijos](#) 28 straipsnio išaiškinimo.

Pasisakydamas dėl pirmojo prejudicinio klausimo – ar paslaugų pirkimo sutarties skyrimo kriterijus, pagal kurį: 1) kreipiamas dėmesys į tai, ar konkurso dalyvis sutartį vykdantiems asmenims siūlo taikomoje sektoriaus sutartyje numatytą sumą viršijantį darbo užmokesčio fondo padidinimą ir 2) konkurso laimėtojas po kolektyvinių derybų su darbuotojų atstovais privalo patikslinti didinamas darbo užmokesčio dalis ir stengtis sudaryti kolektyvinę sutartį, taikomą paslaugų pirkimo sutartį vykdantiems darbuotojams, yra tinkamas siekiant nustatyti ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, kaip reikalaujama Direktyvos [2014/24/ES](#) 67 straipsnio 1 dalyje, ESTT pastebėjo, kad ginčijamo viešojo pirkimo objektas (asmeniui teikiamos socialinio darbo paslaugos, nesusijusios su apgyvendinimu) apima Direktyvos [2014/24/ES](#) XIV priede nurodytas socialines ir kitas specialiąsias paslaugas, kurioms ši direktyva taikoma tik tuo atveju, jeigu jų vertė yra lygi 750 000 EUR ribai arba yra už ją didesnė. Šioje byloje nagrinėjamu atveju, nepaisant to, kad pirkimo objekto vertė buvo mažesnė už nustatytąją Direktyvos [2014/24/ES](#) 4 straipsnio d punkte, valstybės narės nacionalinėje teisėje nustatyta, kad Direktyvos [2014/24/ES](#) nuostatos būtų tiesiogiai ir besąlygiškai taikomos ir pirkimo sutartims, kurių vertė mažesnė už minėtą ribą. ESTT konstatavo, kad egzistuoja aiškus interesas priimti sprendimą dėl šio prejudicinio klausimo, atsižvelgiant į ES interesą vienodai aiškinti perimtas ES nuostatas, o tai leidžia išvengti aiškinimo skirtumų ateityje ir užtikrinti vienodą šių situacijų ir į minėtų nuostatų taikymo sritį patenkančių situacijų vertinimą.

ESTT, pirmiausia, nurodė, kad pagal Direktyvos [2014/24/ES](#) 67 straipsnio 1 dalį ir šios direktyvos preambulės 89 konstatuojamąją dalį, perkančiosios organizacijos sprendimą skirti viešojo pirkimo sutartis iš esmės grindžia ekonomiškai naudingiausiu pasiūlymu, o skyrimo kriterijų, apimančių ir socialinius aspektus, sąrašas, yra nebaigtinis. Perkančiajai organizacijai leidžiama nustatyti kriterijus, susijusius su socialiniais aspektais, jeigu tokie kriterijai yra susieti su viešojo pirkimo sutarties dalyku ir nesuteikia perkančiajai organizacijai neribotos pasirinkimo laisvės.

Dėl pirkimo sutarties skyrimo kriterijų sąsajos su pirkimo sutarties dalyku ESTT pažymėjo, kad pirkimo sutarties skyrimo kriterijai laikomi susijusiais su pirkimo sutarties dalyku, jeigu jie susiję su perkamomis paslaugomis bet kokių atžvilgiu ir bet kuriame jų gyvavimo ciklo etape, įskaitant konkretaus tų paslaugų teikimo proceso veiksmus, net jeigu jie neapima paslaugų fizinių ypatybių. Šios bylos kontekste, tokia plačiai suformuluota nuostata nedraudžia perkančiajai organizacijai perkant socialinio darbo paslaugas, nesusijusias su apgyvendinimu, taikyti tokį pirkimo sutarties skyrimo kriterijų, pagal kurį būtų atsižvelgiama į konkurso dalyvio siūlomą didesnę darbo užmokesčio fondą darbuotojams, palyginti su sektoriaus kolektyvinėje sutartyje nustatytu darbo užmokesčio dydžiu.

ESTT pažymėjo ir tai, kad tais atvejais, kai paslaugų teikimas grindžiamas žmogiškaisiais ištekliais, paslaugų teikimui reikia daug darbo jėgos ir paslauga yra skirta asmeniniams pažeidžiamų asmenų poreikiams tenkinti, darbo sąnaudos sudaro esminę tokių paslaugų dalį, todėl su darbuotojų darbo užmokesčiu susiję pirkimo sutarties skyrimo kriterijai gali būti laikomi turinčiais pakankamą sąsają su pirkimo sutarties dalyku. ESTT nuomone, pagrįsta manyti, kad teikiant tokias paslaugas darbuotojams mokamo darbo užmokesčio dydis gali turėti įtakos paslaugų tęstinumui, stabilumui, kokybei, taip pat padidinti galimybes pritraukti ir išlaikyti kvalifikuotus darbuotojus. Vadinas, perkančioji organizacija, atsižvelgdama į konkurso dalyvio siūlomą didesnę darbo užmokesčio fondą

nei numatytas galiojančioje sektoriaus kolektyvinėje sutartyje, leidžia pagerinti socialinio darbo paslaugų, nesusijusių su apgyvendinimu, ir kurios yra šio pirkimo dalykas, kokybę, tęstinumą ir prieinamumą.

ESTT priminė, kad pirkimo sutarties skyrimo kriterijai neturi perkančiajai organizacijai suteikti neribotos pasirinkimo laisvės ir turi užtikrinti veiksmingą tiekėjų konkurenciją. Šios bylos kontekste ESTT pažymėjo, kad jis neturi informacijos, ar ginčijamas kriterijus gali lemti diskriminacinį poveikį tam tikriems tiekėjams, pavyzdžiui, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios turi mažesnes galimybes mokėti didesnius atlyginimus darbuotojams nei numatyti galiojančioje sektoriaus kolektyvinėje sutartyje. Todėl šiuos klausimus turi vertinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, remdamasis dokumentais, kuriuos perkančioji organizacija turėjo nustatydamas savo poreikius, taip pat galimomis konsultacijomis prieš pirkimą su paslaugos gavėjais ir ją teikiančiais darbuotojais arba kitais dokumentais, leidžiančiais įvertinti ginčijamo kriterijaus poveikį konkurencijai.

Pasisakydamas dėl antrojo prejudicinio klausimo – ar taikant tokį kriterijų trukdoma laisvam paslaugų teikimui arba ribojama laisva konkurencija, pažeidžiant [SESV](#) 56 straipsnį ir Direktyvą [96/71/EB](#) – ESTT konstatavo, kad šis klausimas yra nepriimtinas.

ESTT nustatė, kad socialinio darbo paslaugų, nesusijusių su apgyvendinimu, ginčo pirkimas neturi jokio aiškaus tarpvalstybinio elemento: pirkimo sutarties vertė nesiekia Direktyvos [2014/24/ES](#) vertės ribų, paslaugos yra lokalinio pobūdžio asmeninės socialinės paslaugos, kurios dėl savo pobūdžio turi ribotą tarpvalstybinį aspektą, nepateikta jokių konkrečių duomenų, patvirtinančių tarptautinį susidomėjimą. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nenurodė, kodėl nacionalinio pobūdžio ginčas turi sąsają su ES teise ir kodėl ją būtina aiškinti, kaip to reikalauja ESTT jurisprudencija.

Pasisakydamas dėl trečiojo prejudicinio klausimo – ar dėl šio kriterijaus pažeidžiama [Chartijos](#) 28 straipsnyje nustatyta teisė į kolektyvines derybas – ESTT pažymėjo, kad pagal ginčijamą kriterijų buvo reikalaujama, kad konkurso dalyvis per ne ilgesnį kaip vieno mėnesio nuo pirkimo sutarties sudarymo terminą, po derybų su darbuotojų atstovais, tiksliai nurodytų didinamas darbo užmokesčio dalis, be to, pirkimo laimėtojas įpareigojamas stengtis sudaryti sutartį, kurį reglamentuotų pirkimo sutarčiai vykdyti paskirtų darbuotojų darbo sąlygas. ESTT pastebėjo, kad neatrodo, jog kuris nors iš dviejų šio kriterijaus aspektų keltų grėsmę atitinkamam socialinių partnerių savarankiškumui derantis dėl kolektyvinės sutarties. Atsižvelgiant į tai, kad taikant ginčijamą kriterijų teisė į kolektyvines derybas nėra ribojama, o veikiau skatinamas socialinių partnerių dialogas ir šios teisės įgyvendinimas, tik nustatant tam konkurso laimėtojui pareigą siekti sudaryti kolektyvinę sutartį su darbuotojų, paskirtų vykdyti sutartį, atstovais, bet nesuvaržant jų teisės dalyvauti nustatant didinamas darbo užmokesčio dalis ir darbo sąlygas. ESTT konstatavo, kad Direktyvos [2014/24/ES](#) 67 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip:

1. kriterijus, kuris taikomas skiriant socialinio darbo paslaugų, nesusijusių su apgyvendinimu, viešojo pirkimo sutartį ir pagal kurį atsižvelgiama į tai, ar konkurso dalyvis siūlo pirkimo sutartį vykdančioms darbuotojams taikyti didesnę darbo užmokesčio fondą, nei numatytas galiojančioje

sektorius kolektyvinėje sutartyje, leidžia perkančiajai organizacijai nustatyti ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

2. [Chartijos](#) 28 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiamas kriterijus, kuris taikomas skiriant socialinio darbo paslaugų, nesusijusių su apgyvendinimu, viešojo pirkimo sutartį ir pagal kurį, pirma, atsižvelgiama į tai, ar konkurso dalyvis siūlo sutartį vykdantiems darbuotojams taikyti didesnį darbo užmokesčio fondą, nei numatytas galiojančioje sektorius kolektyvinėje sutartyje, ir antra, šis dalyvis įpareigojamas po kolektyvinių derybų su šių darbuotojų atstovais patikslinti didinamas darbo užmokesčio dalis ir stengtis sudaryti šiems darbuotojams taikomą kolektyvinę sutartį.